

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Бураково авыл жирлеге
Башкарма комитеты

КАРАР

№ 8

« 10 » 03 2022 ел

**2022-2024 елларга Спас муниципаль районы Бураково авыл жирлеге
территориясендә жирләрдән файдалану һәм саклау буенча муниципаль
программаны раслау турында**

Россия Федерациясе Жир кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә
оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ
номерлы Федераль закон нигезендә,

КАРАР ИТӘМ:

1. 2022-2024 елларга - Спас муниципаль районы Бураково авыл жирлеге
территориясендә жирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль
программаны әлеге карарга кушымта нигезендә расларга.

2. Спас муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына 2022-2024 елларга
Спас муниципаль районының Идел бие авыл жирлеге территориясендә жирләрдән
файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программа чараларын үтәү өчен
бюджет ассигнованиеләрен агымдагы финанслау хисабына карарга тәкъдим итәргә.

3. Спас муниципаль районының Бураково авыл жирлеге территориясендә
жирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программаны 2022-2024
елларга Бураково авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында һәм Бураково авыл
жирлегенең Спас муниципаль районының рәсми сайтында [http://
www.spassriy.tatarstan.ru](http://www.spassriy.tatarstan.ru) һәм <http://pravо.tatarstan.ru> законда билгеләнгән вакытта
урнаштырырга.

4. Әлеге карар халыкка игълан ителгән вакыттан үз көченә керә.

5. Әлеге карарның үтәләшен тикшереп торуну үз өстемдә калдырам.

Бураково авыл жирлеге
Башкарма комитеты житәкчесе

Р.Р. Мингалиев

**Бураково авыл җирлеге башкарма комитеты
авыл җирлеге башлыгы
№ 8, 2012 елның 10 марты
Карарга 1 нче кушымта**

**2022-2024 елларга Спас муниципаль районы Бураково авыл җирлеге
территориясендә җирләрдән файдалану һәм саклау буенча муниципаль
программа**

2022

**Спас муниципаль районы Бураково авыл җирлеге территориясендә
2022-2024 елларга җирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль
программа паспорты**

Программаның Исеме	2019-2021 елларга Спас муниципаль районы Бураково авыл җирлеге территориясендә җирләрдән файдалану һәм саклау буенча муниципаль программа
Программа эшләү өчен нигез	«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Җир кодексы.
Программаның заказчылары	Спас муниципаль районы Бураково авыл җирлеге Башкарма комитеты.
Программаны эзерләүчеләр	Спас муниципаль районы Бураково авыл җирлеге Башкарма комитеты.
Программаны үтәүчеләр	Спас муниципаль районы Бураково авыл җирлеге Башкарма комитеты.
Программаның максатлары һәм бурычлары.	Программаның максаты - җирләрне һәм туфракны пычратуны, ярлыландыруны, деградацияләүне, бозуны, юкка чыгаруны һәм җиргә һәм туфракка башка тискәре йогынтыны булдырмау һәм бетерү, шулай ук җирләрдән рациональ файдалануны тәмин итү, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләрдә туфракның уңдырышлылыгын торгызу һәм җирләрне яхшырту өчен. Программаның бурычлары: - житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендәге эшчәнлекне оптимальләштерү; - җирләрдән файдалануның һәм саклауның нәтижәләгән арттыру; - җирләрдән рациональ файдалануны һәм саклауны оештыруны тәмин итү; - яшел утыртмаларны саклау һәм торгызу, - җирләрне инвентаризацияләү.
Программаны тормышка ашыру вакыты	2022-2024 еллар
Күләме һәм финанслау чыганаclarы	Программаны финанслау күләме- 74,4 мең сум., шул исәптән 2022 ел – җирле бюджет акчалары хисабына 24,8 мең сум. 2023 ел – җирле бюджет акчалары хисабына 24,8 мең сум. 2024 ел – җирле бюджет акчалары хисабына 24,8 мең сум.
Программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижәләре һәм нәтижәлелек күрсәткечләре.	Җирдән файдалануны тәртипкә салу, җирләрдән нәтижәле файдалану һәм аларны саклау, бозылган җирләрне торгызу һәм халыкның экологик иминлеген һәм аның тормыш сыйфатын арттыру.
Программаның үтәлешен контрольдә тотуны оештыру	Программаны тормышка ашыруны Спас муниципаль районы Бураково авыл җирлеге башкарма комитеты тикшереп тора.

1. Агымдагы халәтнең характеристикасы һәм муниципаль программаны тормышка ашыру өлкәсендә төп проблемалар.

Жир-әйләнә-тирә мохитнең мөһим өлеше, аны куллану башка табигать объектлары: хайваннар, урманнар, үсемлекләр дөньясы, сулар, файдалы казылмалар һәм жир асты байлыкларының башка кыйммәтләре белән бәйлә. Жирне куллану һәм саклаудан башка башка табигый ресурслардан файдалану мөмкин түгел. Жиргә карата хужасызлык кичекмәстән яки якин киләчәктә әйләнә-тирә мохиткә зыян китерәчәк, жирнең өске катламы - туфрак жимерелүгә, аның химик һәм радиоактив пычрануына гына китереп калмыйча, бөтен табигать комплексының экологик начараюына да китерәчәк.

2022-2024 елларга Спас муниципаль районыны Бураково авыл жирлеге территориясендә жирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программа (алга таба - Программа) икътисадны ныгыту мәнфәгатьләрендә жир ресурсларыннан нәтижәле һәм рациональ файдалану дөүлэт сәясәтен гамәлгә ашыруны тәэмин итә торган жирләрдән файдалануның һәм саклауның уңай шартларын булдыруга юнәлтелгән..

Жир фондының зур күләмнәрен төрле максатларда куллану әйләнә-тирә мохит экосистемасының барлык буыннарының табигый бөтенлеген саклау буенча билгеле бер йөкләмәләр йөкли. Табигатьтә барысы да үзара бәйләнгән. Шуңа күрә бер звеноның дәрәс эшләвен бозу, урманмы ул, хайваннар дөньясы, жир, экосистеманың бөтенлеген бозуга китерә.

Жирне рациональ файдаланмау, аңа куллану һәм хужасыз караш аның башкара торган функцияләрен бозуга, табигый үзлекләренә кимүенә китерә.

Жирләренә саклау жирдән нәтижәле файдалану булганда гына нәтижәле булырга мөмкин.

Бураково авыл жирлегенең тотрыклы социаль-икътисадый үсеше һәм анда яшәүчеләрнең экологик яктан имин яшәү проблемалары хәзерге этапта жирләренә саклау һәм файдалану мәсьәләләрен хәл итү белән тыгыз бәйләнгән. Авыл жирлеге дәрәжәсендә жирләренә саклауның һәм файдалануның жирле проблемаларын мөстәкыйль хәл итәргә мөмкин, өстәвенә, тулы, комплекслы һәм төпле рәвештә, бүгенге көндә яшәүче кешеләр генә түгел, киләчәк буыннар мәнфәгатьләрендә дә.

Жирләренәң экологик торышы уртача яхшы, әмма стихияле санкцияләnmәгән чүплекләр әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясый һәм экологик хәлне катлауландыра.

2. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның максатлары, бурычлары һәм максатчан күрсәткечләре, сроклары һәм этаплары.

Жирлекләрдән файдалану һәм аларны саклау өлкәсендә муниципаль сәясәтнең төп принциплары булып түбәндәгеләр тора: Бураково авыл жирлеге башкарма комитеты эшчәнлегенең законлылыгы һәм ачыклыгы, хисап тотучанлыгы һәм контрольлеге, нәтижәлеге.

Муниципаль программаның максатлары жирләренә пычратуны, ярлылануны, деградияләүне, бозуны, жирләренә һәм туфракны һәм туфракны юкка чыгаруны, жирне һәм туфракны башка төрле тискәре йогынтыны булдырмый калудан, шулай ук жирләрдән рациональ файдалануны тәэмин итүдән, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдә туфракның уңдырышлылыгын торгызу һәм жирләренә яхшырту өчен жирләрдән рациональ файдалануны тәэмин итүдән гыйбарәт.

Куелган максатларга ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

- житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендәге эшчәнлекне оптимальләштерү;

- жирләрден файдалану һәм саклау нәтижәлелеген арттыру, жирләрден рациональ файдалануны һәм саклауны оештыру;

- яшел үсентеләрне саклау һәм торгызу;

- жирләрне инвентаризацияләү.

Жирләрне инвентаризацияләү жирләрне деградацияләү, пычрату, чүпләү, бозу, хужалык эшчәнлегенең башка тискәре (зарарлы) йогынтысын булдырмау, максатчан кулланылмаган яки кулланылмаган жир кишәрлекләрен, жирләрнең башка характеристикаларын рөхсәт ителгәнчә файдаланылмавын ачыклау максатыннан башкарыла.

3. Программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыруның көтелгән соңгы нәтижәләре һәм программаның нәтижәлелеге күрсәткечләре.

Өлеге программаны гамәлгә ашыру жирләрден файдалануны тәртипкә салуга ярдәм итәчәк; яңа жир кишәрлекләрен әйләнешкә кертү; авыл жирлегенең инвестицион жәлеп итүчәнлеген арттыру, икътисадны үстерүгә, жирләрне нәтижәлерәк файдалануга һәм саклауга ярдәм итәчәк.

Программаның чараларын үтәү нәтижәсендә түбәндәгеләр тәэмин ителәчәк:

1) торак пунктларны төзекләндерү;

2) жирләрнең сыйфатлы характеристикаларын яхшырту;

3) жирләрден нәтижәле файдалану.

4. Программаны тормышка ашыру вакыты һәм этаплары

Программаны тормышка ашыру срогы-2022-2024 еллар.

5. Муниципаль программаның төп чаралары исемлеге

Муниципаль программа кысаларында Спас муниципаль районы Бураково - авыл жирлеге территориясендә жирләрне саклау һәм файдалану нәтижелелеген арттыру буенча чаралар планлаштырылган.

Таблица № 1

МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАНЫҢ ТӨП ЧАРАЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ

Максат исеме	Бурыч исеме	Төп чараларның исеме	Башкаручы	Төп чараларны үтәү вакыты.	Ахыргы нәтижеләрне бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлеге	Индикаторларның әһемияте.			Финанслау чыганагын күрсәтеп финанслау (мең сум)			Чараны гамәлгә ашыруның турыдан-туры нәтижәсе
						2022	2023	2024	2022	2023	2024	
1	2	4	5	6	7	8	9	10	12	13	14	
1. Жирләрне һәм тупракны пычрату, бетерү, деградацияләү, бозу, юкка чыгару һәм башка тискәре йогынтыларны булдырмау һәм бетерү, шулай ук	1.1: Жирләрдән файдалану һәм саклау нәтижелелеген арттыру, жирләрдән рациональ файдалануны һәм саклауны оештыру.	1.1.1. тупракның уңдырышлылыгы һәм саклау һәм арттыру, жирләрне чүп үләннәре, куаклар һәм вак төякләр үсүдән саклау, жирләрнең торышын начарайтуның башка төрләреннән яклау (фитоконтроле үткөрү).	Бураково авыл жирлеге Башкарма комитеты	2022-2024	Әйе/Юк	әйе	әйе	әйе	24,8	24,8	24,8	Жирләрдән экологик системаларны саклауны тәмин итә торган йәшләр, жирнең чара булу сәләте, хужалык һәм эшчәнлекнең башка төрләрен гамәлгә ашыруның нигезе

жирләрне рациональ файдалануны , шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнеше ндәге жирләрде тупракның ундырышлылыгын торгызу һәм жирләрне яхшырту өчен тәэмин итү.		1.1.2. жирләрне пычрату һәм чүпләү нәтижеләрен бетерү (өмәләр үткөрү, чүп-чар чыгару)	Бураково авыл жирлеге Башкарма комитеты	2022-2024	берәмлек	6	6	6	-	-	-	буларак файдалану.
	1.2 Яшел үсентеләрне саклау һәм торгызу	1.2.1. табигатьне саклау, торгызу һәм үстерү (агачлар, куаклар утырту)	Бураково авыл жирлеге Башкарма комитеты	2022-2024	берәмлек	10	10	10	-	-	-	халыкның сәламәтлеген һәм яшәешен тәэмин итү өчен әйләнә-тирә мохитне саклау, яклау һәм аның шартларын яхшырту.
	1.3: Жирләрне инвентаризацияләү	1.3.1. буш һәм рациональ булмаган файдаланылмый торган жирләрне ачыклау һәм аларны үз вакытында хужалык әйләнешенә керту.	Бураково авыл жирлеге Башкарма комитеты	2022-2024	Әйе/Юк	әйе	әйе	әйе	-	-	-	жирләрне даими рәвештә инвентаризацияләү үткөрү, аларны арендага (милеккә) бирү максатыннан
		1.3.2. жир кишәрлекләрен үз белдегең	Бураково авыл жирлеге	2022-2024	Әйе/Юк	әйе	әйе	әйе	-	-	--	буш һәм рациональ файдаланыл

		белән алу фактларын ачыклау.	Башкарма комитеты									мый торган жирләрне ачыклау.
		1.3.3. гражданның РФ жир законнарын аңлату.	Бураково авыл жирлеге Башкарма комитеты	2022- 2024	Әйе/Юк	әйе	әйе	әйе	-	-	-	

6. Муниципаль Программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру җирле бюджет акчалары хисабына күздә тотыла.

2022-2024 елларга муниципаль программаның бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме җирле бюджет акчаларынан 74,4 мең сум тәшкил итә.

Спас муниципаль районы Бураково авыл җирлегә җирле үзидарә органнарының шундый ук эш төрләре нигезендә эзерләнгән тәкдими нәре нигезендә, дефляторлар индексларын исәпкә алып, финанс ресурсларына ихтыяж билгеләнгән.

Таблица № 2.

Тормышка ашыру еллары	Финанслау күләме - мең сум				
	Барлығы	финанслау чыганақлары буенча			
		федераль бюджет	республика бюджеты	җирле бюджет	бюджеттан тыш чыганақлар
Муниципаль программаның төп чаралары					
2022		0,0	0,0	24,8	0,0
2023		0,0	0,0	24,8	0,0
2024		0,0	0,0	24,8	0,0
Барлығы муниципаль программа буенча		0,0	0,0	74,4	0,0

Чараның муниципаль программасын гамәлгә ашыру барышында һәм аларны финанслау күләмнәре, Спас муниципаль районының Бураково авыл җирлегә бюджеты мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен төзәтмәләр кертергә тиеш.

7. Программаның үтәләшен тикшереп торуны оештыру

Программаны гамәлгә ашыруның барышын тикшереп тору Спас муниципаль районының Бураково авыл җирлегә башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Программаны гамәлгә ашыру турында хисап белешмәләре җирлекнең башкарма комитеты тарафыннан квартал саен Спас муниципаль районы башкарма комитетына һәм Спас муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына 1 нче кушымта нигезендә хисап чорыннан соң килүче айның 25 енә кадәр тапшырыла.

